

KOMISJA

DECYZJA KOMISJI

z dnia 24 maja 2006 r.

w sprawie przepisów krajowych zgłoszonych przez Republikę Czeską na podstawie art. 95 ust. 4 traktatu WE, dotyczących maksymalnej dopuszczalnej zawartości kadmu w nawozach

(notyfikowana jako dokument nr C(2006) 2036)

(Jedynie tekst w języku czeskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2006/390/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 95 ust. 6,

a także mając na uwadze, co następuje:

przepisy krajowe, sprawdzając, czy stanowią one środek arbitralnej dyskryminacji lub ukryte ograniczenie w handlu pomiędzy państwami członkowskimi, albo przeszkodę w funkcjonowaniu rynku wewnętrznego.

W przypadku braku decyzji Komisji w tym terminie przepisy krajowe, o których mowa w ustępach 4 (...), są uważane za zatwierdzone.

I. FAKTY

- (1) W piśmie nadesłanym przez biuro Stałego Przedstawicielstwa Republiki Czeskiej przy Unii Europejskiej z dnia 1 grudnia 2005 r. rząd Republiki Czeskiej, odnosząc się do art. 95 ust. 4 traktatu WE, notyfikował Komisji swoje przepisy krajowe dotyczące zawartości kadmu w nawozach, których utrzymanie uznał za konieczne po przyjęciu rozporządzenia (WE) nr 2003/2003 Parlament Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. w sprawie nawozów⁽¹⁾.

1. ARTYKUŁ 95 UST. 4 I 6 TRAKTATU WE

- (2) Artykuł 95 ust. 4 i 6 traktatu WE stanowi:

„4. Jeśli po przyjęciu przez Radę lub Komisję środka harmonizującego państwo członkowskie uzna za niezbędne utrzymanie przepisów krajowych, uzasadnionych ważnymi względami określonymi w artykule 30 lub dotyczącymi ochrony środowiska naturalnego, lub środowiska pracy, notyfikuje je Komisji, wskazując powody ich utrzymania.

(...)

6. Komisja, w terminie sześciu miesięcy od daty zawiadomienia, zatwierdza lub odrzuca przedmiotowe

W przypadku gdy jest to uzasadnione złożonością sprawy i nie ma niebezpieczeństwa dla zdrowia ludzkiego, Komisja może notyfikować danemu państwu członkowskiemu, że okres, o którym mowa w niniejszym ustępie, może być przedłużony na kolejny okres trwający do 6 miesięcy.”.

2. PRAWODAWSTWO WSPÓLNOTOWE

- (3) Dyrektywa Rady 76/116/EWG z dnia 18 grudnia 1975 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do nawozów⁽²⁾, ostatnio zmieniona dyrektywą 98/97/WE⁽³⁾, ustanowiła wymogi, jakie muszą spełniać nawozy aby mogły zostać wprowadzone do obrotu z oznaczeniem „nawozy WE”. Dyrektywa 76/116/EWG została zastąpiona rozporządzeniem (WE) nr 2003/2003.
- (4) Załącznik I do rozporządzenia (WE) nr 2003/2003 określa oznaczenie typu i odpowiednie wymogi, np. dotyczące składu, które każdy nawóz posiadający oznaczenie WE musi spełniać. Nawozy posiadające oznaczenie WE zawarte w tym wykazie są pogrupowane w kategorii w zależności od zawartości podstawowych środków odżywczych, tj. pierwiastków: azotu, fosforu i potasu.

⁽¹⁾ Dz.U. L 304 z 21.11.2003, str. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 24 z 30.1.1976, str. 21.

⁽³⁾ Dz.U. L 18 z 23.1.1999, str. 60.

- (5) Zasady regulujące skład nawozów objętych rozporządzeniem (WE) nr 2003/2003 nie określają dopuszczalnej wartości zawartości kadmu w nawozach posiadających oznaczenie WE.
- (6) Artykuł 5 stanowi, że państwa członkowskie nie mogą z powodu składu, identyfikacji, etykietowania lub opakowania zabronić, ograniczyć ani utrudnić wprowadzania do obrotu nawozów mających oznakowanie „nawóz WE”, spełniających przepisy tego rozporządzenia.
- (7) Zgodnie z motywem 15 rozporządzenia Komisja zajmie się kwestią niezamierzonej zawartości kadmu w nawozach mineralnych oraz, jeśli będzie to zasadne, przygotuje projekt rozporządzenia i przedstawi go Parlamentowi Europejskiemu oraz Radzie.
- (8) Trwają prace nad przygotowaniem wniosku Komisji w sprawie kadmu w nawozach.

3. KRAJOWE ODSZTĘPSTWA PRYZNANE AUSTRII, FINLANDII I SZWECJI

- (9) Aspekt ekologiczny związany z kadmem w nawozach został poruszony na poziomie Wspólnoty podczas negocjacji w sprawie przystąpienia Austrii, Finlandii i Szwecji do Unii Europejskiej. W akcie przystąpienia tych państw zostały im przyznane czasowe odstępstwa od obowiązku stosowania prawodawstwa wspólnotowego w zakresie nawozów w celu umożliwienia dokładnej oceny zagrożeń związanych z kadmem w nawozach na poziomie Wspólnoty.
- (10) W oparciu o wnioski z krajowych ocen ryzyka Komisja przedłużyła w 2002 r. odstępstwa dla Austrii⁽⁴⁾, Finlandii⁽⁵⁾ i Szwecji⁽⁶⁾ do dnia 31 grudnia 2005 r. Ze względu na opóźnienia w przyjęciu prawodawstwa wspólnotowego dotyczącego zawartości kadmu w nawozach fosforowych odstępstwa ponownie przedłużono w styczniu 2006 r.

⁽⁴⁾ Decyzja Komisji 2002/366/WE z dnia 15 maja 2002 r. w sprawie przepisów krajowych zgłoszonych przez Republikę Austrii na podstawie art. 95 ust. 4 traktatu WE, dotyczących maksymalnej dopuszczalnej zawartości kadmu w nawozach (Dz.U. L 132 z 17.5.2002, str. 65).

⁽⁵⁾ Decyzja Komisji 2002/398/WE z dnia 24 maja 2002 r. w sprawie przepisów krajowych zgłoszonych przez Republikę Finlandii na podstawie art. 95 ust. 4 traktatu WE, dotyczących maksymalnej dopuszczalnej zawartości kadmu w nawozach (Dz.U. L 138 z 28.5.2002, str. 15).

⁽⁶⁾ Decyzja Komisji 2002/399/WE z dnia 24 maja 2002 r. w sprawie przepisów krajowych zgłoszonych przez Królestwo Szwecji na podstawie art. 95 ust. 4 traktatu WE, dotyczących maksymalnej dopuszczalnej zawartości kadmu w nawozach (Dz.U. L 138 z 28.5.2002, str. 24).

- (11) Obecnie obowiązują następujące przepisy:

— Artykuł 1 decyzji Komisji 2006/349/WE⁽⁷⁾ zezwala Austrii na zakazanie wprowadzania do obrotu na rynku krajowym mineralnych nawozów fosforowych, w których zawartość kadmu przekracza 75 mg/kg P₂O₅,

— Artykuł 1 decyzji Komisji 2006/348/WE⁽⁸⁾ zezwala Finlandii na zakazanie wprowadzania do obrotu na rynku krajowym mineralnych nawozów fosforowych, w których zawartość kadmu przekracza 50 mg na kilogram fosforu,

— Wreszcie, art. 1 decyzji Komisji 2006/347/WE⁽⁹⁾ zezwala Szwecji na zakazanie wprowadzania do obrotu na rynku krajowym mineralnych nawozów fosforowych, w których zawartość kadmu przekracza 100 gram na tonę fosforu.

- (12) Odstępstwa te mają zastosowanie do czasu przyjęcia na poziomie UE zharmonizowanych środków dotyczących kadmu w nawozach.

4. CZESKIE PRZEPISY KRAJOWE

- (13) Notyfikowane przez Republikę Czeską przepisy krajowe zostały wprowadzone Ustawą w sprawie nawozów⁽¹⁰⁾. Artykuł 3 ust. 2 lit. c) stanowi, że zakazane jest wprowadzanie do obrotu na rynku krajowym nawozów o zawartości niebezpiecznych substancji większej niż określono w dekreście.

- (14) Dekret 474/2000 z dnia 13 grudnia 2000 r. ustanawiający wymagania dotyczące nawozów⁽¹¹⁾ określa między innymi dopuszczalną zawartość kadmu w nawozach mineralnych. Zgodnie z załącznikiem I zawartość kadmu w mineralnych nawozach fosforowych (zawierających 5 % lub więcej P₂O₅) nie może przekraczać 50 mg/kg P₂O₅.

- (15) Republika Czeska przystąpiła do Unii Europejskiej w dniu 1 maja 2004 r. Akt przystąpienia nie zawiera przejściowych przepisów dotyczących stosowania i wprowadzania do obrotu kadmu na terytorium krajowym.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 129 z 17.5.2006, str. 31.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 129 z 17.5.2006, str. 25.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 129 z 17.5.2006, str. 19.

⁽¹⁰⁾ Ustawa 156/1998 z dnia 12 czerwca 1998 w sprawie nawozów, dodatkowych substancji do gleb, dodatkowych preparatów i substratów roślinnych i badań agrochemicznych użytków rolniczych (Sbírka zákonů České Republiky nr 54 z 13.7.1998, str. 6709).

⁽¹¹⁾ Sbírka zákonů České Republiky nr 137 z 20.12.2000, str. 7404.

(16) Dekret 209/2005 z dnia 20 maja 2005 r. zmieniający dekret 474/2000 ustanawiający wymagania dotyczące nawozów⁽¹²⁾ dostosowuje przepisy krajowe do rozporządzenia (WE) nr 2003/2003. Artykuł 1 ust. 1 dekretu stanowi, że ograniczenie rynkowe dotyczące kadmu w nawozach ma zastosowanie jedynie do nawozów krajowych. Nie ma ono zastosowania do „nawozów WE”.

II. PROCEDURA

(17) W piśmie z dnia 1 grudnia 2005 r. władze Republiki Czeskiej notyfikowały Komisji swoje krajowe przepisy dotyczące zawartości kadmu w nawozach, które zamierzają utrzymać po przyjęciu rozporządzenia (WE) nr 2003/2003.

(18) W piśmie z dnia 13 grudnia 2005 r. Komisja zawiadomiła władze Republiki Czeskiej o otrzymaniu zawiadomienia na podstawie art. 95 ust. 4 traktatu WE oraz o rozpoczęciu sześciomiesięcznego okresu na zbadanie zawiadomienia zgodnie z art. 95 ust. 6 w dniu 6 grudnia 2005 r., czyli w dniu następującym po dniu otrzymania zawiadomienia.

(19) W piśmie z dnia 2 lutego 2006 r. Komisja poinformowała pozostałe państwa członkowskie o wniosku otrzymanym od Republiki Czeskiej. Komisja opublikowała również zawiadomienie dotyczące zgłoszenia w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej⁽¹³⁾, aby poinformować inne zainteresowane strony o przepisach krajowych, które Republika Czeska zamierza utrzymać oraz o powodach ich utrzymania.

III. OCENA

1. OCENA DOPUSZCZALNOŚCI

(20) Artykuł 95 ust. 4 Traktatu stanowi, że jeśli po przyjęciu przez Radę lub Komisję środka harmonizującego państwo członkowskie uzna za niezbędne utrzymanie przepisów krajowych, uzasadnionych ważnymi względami określonymi w artykule 30 lub dotyczącymi ochrony środowiska naturalnego, lub środowiska pracy, notyfikuje je Komisji, wskazując powody ich utrzymania.

(21) Celem zgłoszenia przekazanego przez władze Republiki Czeskiej w dniu 1 grudnia 2005 r. jest uzyskanie zezwolenia na dalsze stosowanie krajowych przepisów niezgod-

nych z przepisami dotyczącymi składu nawozów posiadających oznaczenie WE zawartymi w rozporządzeniu (WE) nr 2003/2003.

(22) Jak wskazano wcześniej, art. 5 rozporządzenia (WE) nr 2003/2003 zabrania państwom członkowskim ograniczać wprowadzanie do obrotu nawozów posiadających oznaczenie WE ze względu na ich skład, ale przepisy dotyczące składu nie określają dopuszczalnej wartości zawartości kadmu. Oznacza to, że zgodnie z art. 5 nawozy posiadające oznaczenie WE spełniające wymagania tego rozporządzenia mogą być wprowadzane do obrotu bez względu na zawartość kadmu.

(23) W świetle powyższego wyraźnie widać, że przepisy krajowe zgłoszone przez Republikę Czeską zakazujące wprowadzania do obrotu mineralnych nawozów fosforowych posiadających oznaczenie WE, w których zawartość kadmu przekracza 50 mg/kg P₂O₅, są bardziej restrykcyjne niż przepisy zawarte w rozporządzeniu (WE) nr 2003/2003.

(24) Jak wskazano powyżej, Komisja przyznała już odstępstwa zezwalające na utrzymanie krajowego prawodawstwa Austrii, Finlandii i Szwecji. Pomimo iż przepisy tymczasowe były zawarte już w akcie przystąpienia tych państw, odstępstwa zostały przedłużone w oparciu o przedstawione przez władze krajowe wnioski z ocen ryzyka przeprowadzonych zgodnie z jednolitą metodologią zatwierdzoną przez Komisję Europejską.

(25) Artykuł 95 ust. 4 wymaga, aby notyfikacji przepisów krajowych towarzyszył opis powodów związanych z jednym lub kilkoma ważnymi względami określonymi w artykule 30 lub dotyczącymi ochrony środowiska naturalnego, lub środowiska pracy. Wniosek złożony przez Republikę Czeską zawiera cytat z przepisów krajowych oraz badanie⁽¹⁴⁾ oceniające zagrożenia wynikające ze stosowania nawozów fosforowych zawierających kadm, które, według opinii władz Republiki Czeskiej, uzasadniają utrzymanie czeskich przepisów krajowych. Krajowa ocena ryzyka została przeprowadzona zgodnie z metodologią zatwierdzoną przez Komisję Europejską.

(26) W świetle powyższego, zdaniem Komisji, zgłoszenie złożone przez Republikę Czeską w celu uzyskania zgody na utrzymanie przepisów krajowych stanowiących odstępstwo od przepisów rozporządzenia (WE) nr 2003/2003 należy zatem uznać za dopuszczalne na mocy art. 95 ust. 4 traktatu WE.

⁽¹²⁾ Sbirka zákonů České Republiky nr 75 z 20.5.2005, str. 3928.

⁽¹³⁾ Dz.U. C 29 z 4.2.2006, str. 8.

⁽¹⁴⁾ Čupr, P., Sánka, M., Holoubek, I.: Badanie oceniające zagrożenie dla środowiska i zdrowia ludzkiego wynikające ze stosowania nawozów fosforowych zawierających kadm, listopad 2005; RECETOX Centrum Badawcze Chemii Środowiskowej i Ekotoksykologii, Uniwersytet im. Masaryka; TOCOEN REPORT nr 285 <http://europa.eu.int/comm/enterprise/chemicals/legislation/fertilizers/cadmium/sctee.pdf>

2. RZECZOWA OCENA

- (27) Zgodnie z art. 95 traktatu Komisja musi zadbać o to, aby spełnione były wszystkie warunki umożliwiające państwu członkowskiemu skorzystanie z możliwości odstępstwa przewidzianego w tym artykule.
- (28) W szczególności Komisja musi ocenić, czy przepisy zgłoszone przez państwo członkowskie są uzasadnione ważnymi względami określonymi w art. 30 traktatu, lub dotyczącymi ochrony środowiska naturalnego lub środowiska pracy.
- (29) Ponadto, zgodnie z art. 95 ust. 6 traktatu, jeżeli Komisja uważa, że przepisy krajowe są uzasadnione, musi ona sprawdzić, czy przepisy te nie są środkiem arbitralnej dyskryminacji lub ukrytym ograniczeniem w handlu między państwami członkowskimi, i czy nie stanowią one przeszkody w funkcjonowaniu rynku wewnętrznego.
- (30) Republika Czeska uzasadnia swój wniosek potrzebą ochrony zdrowia ludzi i środowiska. Uznaje się, że kadm w nawozach stanowi zagrożenie dla środowiska i zdrowia ludzi. Na poparcie swojego wniosku Republika Czeska odсыła do wniosków z badania krajowego, w którym dokonano oceny zagrożeń związanych z nawozami zawierającymi kadm.

2.1. UZASADNIENIE WAŻNYMI WZGLĘDAMI OKREŚLONYMI W ARTYKULE 30 LUB DOTYCZĄCYMI OCHRONY ŚRODOWISKA NATURALNEGO LUB ŚRODOWISKA PRACY

2.1.1. *Ogólne informacje dotyczące kadmu*

- (31) Kadm jest metalem ciężkim naturalnie występującym w środowisku, jednak większość emisji tego metalu wynika z różnorodnej działalności człowieka (produkcja metali nieżelaznych, spalanie paliw kopalnych, stosowanie nawozów, itp.).
- (32) Obecnie na mocy rozporządzenia Rady (EWG) nr 793/93 z dnia 23 marca 1993 r. w sprawie oceny i kontroli ryzyk stwarzanych przez istniejące substancje⁽¹⁵⁾ przeprowadzana jest ogólna ocena ryzyka dotycząca kadmu metalicznego i tlenku kadmu, przy której to ocenie Belgia pełni rolę sprawozdawcy. Przeprowadzana ocena ryzyka uwzględni wszystkie ważne zastosowania i emisje kadmu. W chwili obecnej dyskusje dotyczące kwestii technicznych mogą odbywać się jedynie w oparciu o dostępny projekt sprawozdania.
- (33) Z dostępnych obecnie danych naukowych można wywnioskować, że kadm metaliczny i tlenek kadmu należy generalnie uważać za stwarzające poważne zagrożenie dla zdrowia ludzi, w szczególności dla nerek i kości. Co więcej, tlenek kadmu został sklasyfikowany jako substancja rakotwórcza kategorii 2. Panuje również ogólna zgoda co do tego, że kadm w nawozach stanowi zdecydowanie najważniejsze źródło przedostawania się kadmu do gleby i do łańcucha żywnościowego. Projekt

ogólnej oceny ryzyka wzywa do ostrożności, ponieważ nie można wykluczyć zagrożenia dla zdrowia ludzi w sytuacjach lokalnych i regionalnych, a nawet przy współczynnikach ryzyka poniżej 1,0 ogół ludności może nie mieć zapewnionej wystarczającej ochrony z uwagi na dużą różnorodność stężeń kadmu w żywności, zwyczajów żywieniowych i statusu żywieniowego.

2.1.2. *Kadm w nawozach*

- (34) Kadm występuje w stanie naturalnym w skałach fosforowych, które wydobywa się i wykorzystuje jako surowiec do produkcji mineralnych nawozów fosforowych. Jako gotowy produkt, nawozy te zawsze zawierają określoną ilość kadmu w zależności od początkowej zawartości skał fosforowych.
- (35) Uważa się, że kadm jest szkodliwy zarówno dla środowiska, jak i dla zdrowia ludzi. Stwierdzono, że nawozy fosforowe są głównym źródłem kadmu w gruntach ornych, w których wykazują one tendencję do akumulacji. Ponieważ rośliny uprawne mają tendencję do wchłaniania kadmu z gleby, aspekt zdrowotny zawartości kadmu w żywności, która to zawartość jest głównym źródłem pobierania kadmu przez człowieka, zaczął budzić niepokój. Przyjmowany wraz z żywnością kadm ma tendencję do akumulacji w nerkach i może, wśród grup podatnych na zagrożenia, ostatecznie prowadzić do zaburzenia funkcjonowania nerek.
- (36) Aspekt ekologiczny związany z kadmem w nawozach został po raz pierwszy poruszony na poziomie Wspólnoty podczas negocjacji w sprawie przystąpienia Austrii, Finlandii i Szwecji do Unii Europejskiej. Jak wskazano powyżej, tym trzem państwom członkowskim zostały przyznane czasowe odstępstwa od obowiązku stosowania prawodawstwa wspólnotowego w zakresie nawozów w celu umożliwienia dokładnej oceny zagrożeń związanych z kadmem w nawozach na poziomie Wspólnoty.
- (37) W tym kontekście Wspólnota najpierw zgromadziła wszystkie dostępne dane i informacje na temat narażenia wynikającego z obecności kadmu w nawozach we Wspólnocie Europejskiej. Ponieważ dostępne we wszystkich państwach członkowskich dane nie były wystarczające, Komisja zleciła przeprowadzenie dwóch badań w celu opracowania metodologii i procedur mających na celu ocenę zagrożeń dla zdrowia i środowiska związanych z kadmem w nawozach⁽¹⁶⁾. Następnie zaproszono państwa członkowskie do przeprowadzenia ogólnokrajowych ocen ryzyka przy wykorzystaniu powyższej metodologii i procedur.

⁽¹⁵⁾ Dz.U. L 84 z 5.4.1993, str. 1.

⁽¹⁶⁾ Environmental Resources Management (ERM): Study on data requirements and programme for data production and gathering to support a future evaluation of the risks to health and the environment for cadmium in fertilisers (Badanie dotyczące wymagań w zakresie danych i programu produkcji i gromadzenia danych w celu wsparcia przyszłej oceny zagrożeń dla zdrowia i środowiska związanych z kadmem w nawozach), marzec 1999. Zob. również ERM: Study to establish a programme of detailed procedures for the assessment of risks to health and the environment from cadmium in fertilisers (Badanie w celu opracowania programu szczegółowych procedur oceny zagrożeń dla zdrowia i środowiska związanych z kadmem w nawozach), luty 2000.

(38) Dziewięć państw członkowskich dokonało oceny ryzyka związanego z kadmem w nawozach. Oceny te są dostępne dla opinii publicznej od września 2001 r. na stronie internetowej Komisji⁽¹⁷⁾. Dodatkowo opublikowano odrębne badanie, w którym dokonano analizy tych ocen ryzyka, a także opracowano różne opcje w zakresie zarządzania ryzykiem związanym z kadmem w nawozach w skali całej Wspólnoty⁽¹⁸⁾.

(39) Krajowe oceny ryzyka, o których mowa powyżej, zostały przekazane Komitetowi Naukowemu ds. Toksyczności, Ekotoksyczności oraz Środowiska (CSTEE)⁽¹⁹⁾ do oceny. W szczególności CSTEE miał wskazać, jakie jest najwyższe stężenie kadmu w nawozach, które pozwala uniknąć znaczącego wzrostu zawartości kadmu w glebie uprawnej. CSTEE doszedł do wniosku, że zawartość kadmu w nawozach musi zostać ograniczona, aby zapobiec akumulacji kadmu w glebie. Do akumulacji dochodzi w niektórych glebach nawet przy stosowaniu nawozów z bardzo niskim stężeniem kadmu, a w niektórych glebach nie będzie ona miała miejsca nawet przy stosowaniu nawozów charakteryzujących się wysokim poziomem kadmu. Niemniej jednak nawozy zawierające mniej niż 20 mg Cd/kg P₂O₅ najprawdopodobniej nie doprowadziłyby do długoterminowej akumulacji w glebie, jeżeli nie brać pod uwagę innych źródeł Cd, podczas gdy nawozy zawierające ponad 60 mg Cd/kg P₂O₅ doprowadziłyby w przypadku większości gleb do długoterminowej akumulacji w glebie. W związku z powyższym, dopuszczalna zawartość kadmu w nawozach fosforowych powinna zostać ustalona w oparciu o podejście w zakresie oceny ryzyka i brać pod uwagę wszystkie źródła kadmu⁽²⁰⁾.

(40) Dokonanie ogólnej oceny ryzyka związanego z kadmem i tlenkiem kadmu zajęło stosunkowo dużo czasu. Obecnie nie istnieje żadna ostateczna ocena zagrożeń związanych z kadmem na poziomie całej UE. Ostateczny projekt ogólnej oceny ryzyka z marca 2005 r. popiera opinię SCTEE dotyczącą akumulacji kadmu w glebie. Pomimo iż w projekcie stwierdza się, że sam wpływ kadmu znajdującego się w nawozach nie wystarcza, aby spowodować poważne i bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia ludzi lub dla środowiska, należy zachować ostrożność, ponieważ ze względu na dużą różnorodność stężeń kadmu w żywności, zwyczajów żywieniowych oraz statusu żywieniowego, nie można wykluczyć zagrożenia dla zdrowia ludzi we wszystkich lokalnych i regionalnych sytuacjach.

⁽¹⁷⁾ http://europa.eu.int/comm/enterprise/chemicals/legislation/fertilizers/cadmium/reports_en.htm

⁽¹⁸⁾ ERM: Analysis and conclusions from Member States' assessment of the risk to health and the environment from Cadmium in fertilisers (Analiza i wnioski z przeprowadzonych przez państwa członkowskie ocen ryzyka dla zdrowia i środowiska związanego z kadmem w nawozach), październik 2001.

⁽¹⁹⁾ Obecna nazwa: SCHER (Komitet Naukowy ds. Zagrożeń dla Zdrowia i Środowiska)

⁽²⁰⁾ Opinia CSTEE w sprawie przeprowadzonych przez państwa członkowskie ocen ryzyka dla zdrowia i środowiska związanego z kadmem w nawozach. Opinia została wyrażona na 33. spotkaniu plenarnym CSTEE w Brukseli w dniu 24 września 2002 r. <http://europa.eu.int/comm/enterprise/chemicals/legislation/fertilizers/cadmium/sctee.pdf>

(41) Do czasu sfinalizowania ogólnej oceny ryzyka stwarzanego przez kadm i tlenek kadmu oraz ewentualnego podjęcia w następstwie tego działań dotyczących środków ograniczenia ryzyka, miały miejsce pewne opóźnienia w pracach nad wnioskiem Komisji w sprawie kadmu w nawozach.

2.1.3. Ocena ryzyka przeprowadzona przez Republikę Czeską

(42) Na poparcie wniosku w sprawie ograniczenia zawartości kadmu w nawozach fosforowych władze Republiki Czeskiej przedłożyły krajową ocenę ryzyka. Ramy zastosowane do przeprowadzenia oceny ryzyka opierają się na trzech modułach:

2.1.3.1. Moduł akumulacji

(43) Zgodnie z tym modulem akumulacja netto kadmu w glebie i roztworze glebowym (lub wodzie porowej)⁽²¹⁾ wynikająca ze stosowania nawozów jest obliczana na przestrzeni czasu w stanie równowagi. Moduł akumulacji dopuszcza szereg wartości wejściowych, na przykład średnie i ekstremalne dawki. Czeska ocena ryzyka pokazuje, że przy pomocy tego modułu uwzględniono następujące parametry:

- stężenie kadmu w glebie na dzień dzisiejszy,
- wartość wejściowa kadmu (wynikająca ze stosowania nawozów mineralnych, lecz również z opadów atmosferycznych, preparatów do nawożenia gleby, osadów ściekowych oraz wietrzenia skały macierzystej),
- stopień pobierania kadmu przez rośliny,
- stopień wymywania kadmu zależny od nadmiarowych rocznych opadów oraz stężenia kadmu w odciekach po ługowaniu w wodzie porowej,
- stężenie kadmu w glebie oraz stopień wymywania w chwili obecnej i po stu latach dla trzech scenariuszy: obecne warunki, warunki zwiększonego stosowania nawozów oraz warunki zwiększonej zawartości kadmu w nawozach.

2.1.3.2. Moduł narażenia

(44) Zgodnie z tym modulem, pobieranie kadmu z gleby przez rośliny uprawne oraz pobieranie kadmu przez człowieka jest obliczane przy wykorzystaniu parametrów narażenia charakterystycznych dla obecnego scenariusza oraz scenariusza ekstremalnego narażenia.

⁽²¹⁾ Woda porowa oznacza tą część wody zawartą w glebie, która jest utrzymywana w glebie pod wpływem kapilarności między stałymi cząstkami gleby.

2.1.3.3. Moduł charakterystyki ryzyka

- (45) Moduł ten umożliwia Republice Czeskiej określenie występowania i powagi negatywnych skutków, które mogą wystąpić w wyniku faktycznego lub przewidywanego narażenia na kadm. Obliczenia przeprowadzono dla trzech scenariuszy i czterech wartości PNEC ⁽²²⁾.

2.1.4. Wyniki przeprowadzonej oceny ryzyka

- (46) Zastosowanie powyższych modułów doprowadziło do uzyskania wskaźników ryzyka (stosunek PEC/PNEC) ⁽²³⁾ w zakresie 0,1 – 1,19, przy czym realistyczną wartością przy założeniu najgorszego scenariusza była wartość 0,93, którą podano jako uzasadnienie ograniczeń krajowych, pod warunkiem, że zawartość kadmu w mineralnych nawozach fosforowych nie przekracza 50 mg/kg P₂O₅.

2.1.5. Ocena stanowiska Republiki Czeskiej

- (47) Ocena ryzyka przedłożona przez władze Republiki Czeskiej została przeprowadzona zgodnie z procedurami i metodologią ustanowioną na poziomie Wspólnoty, które są uważane za zapewniające wysoki poziom wiarygodności uzyskanych informacji.
- (48) Ponieważ przedstawiona przez Republikę Czeską wartość mająca uzasadniać utrzymanie krajowych środków odpowiada stosunkowi PEC/PNEC wynoszącemu prawie 1, za stosowne uznano przedłożyć ocenę ryzyka Komitetowi Naukowemu ds. Zagrożeń dla Zdrowia i Środowiska (SCHER) Komisji do dokładnej oceny.
- (49) W szczególności SCHER został poproszony o:
- dokonanie ogólnej oceny jakości naukowej sprawozdania Republiki Czeskiej i wskazanie wszelkich znaczących niedociągnięć,
 - skomentowanie stosowności zbadanych scenariuszy i wniosków dotyczących akumulacji kadmu w glebie,

⁽²²⁾ PNEC: Przewidywane stężenie w środowisku nie powodujące żadnych skutków.

⁽²³⁾ Metodologia oceny ryzyka, zarysowana w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1488/94, oraz bliżej przedstawiona w dokumencie ze wskazówkami technicznymi w sprawie oceny ryzyka dla nowych i istniejących substancji, polega na obliczaniu stosunku między przewidywanym stężeniem w środowisku (PEC, Predicted Environmental Concentration) danej substancji a przewidywanym stężeniem w środowisku nie powodującym żadnych skutków (PNEC, Predicted No-Effect Concentration) tej substancji w danym obszarze środowiska. Ryzyko jest określane za pomocą stosunku PEC/PNEC, który w sprawozdaniu Czech nazywany jest wskaźnikiem zagrożenia. Wartość PEC/PNEC poniżej 1 wskazuje na brak lub niewielkie zagrożenie dla środowiska, podczas gdy wartość wynosząca 1 lub więcej wskazuje na sytuację rzeczywistego bądź potencjalnego zagrożenia; im większa wartość, tym większa jest skala efektu. W przypadkach, kiedy wartość PEC/PNEC jest większa niż 1, podawane są proporcjonalne środki zarządzania ryzykiem.

— stwierdzenie, czy przedstawiona wartość PEC/PNEC wynosząca 0,93 jest najbardziej odpowiednią wartością opisującą zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska.

- (50) Ocena stanowiska Republiki Czeskiej zostaje zatem odrzucona do czasu otrzymania przez Komisję opinii komitetu naukowego.

2.2. ODWOŁANIE SIĘ DO ART. 95 UST. 6 AKAPIT TRZECI TRAKTATU

- (51) Po dokładnym zbadaniu tych danych Komisja uważa, że warunki ustanowione w art. 95 ust. 6 akapit trzeci są spełnione i może ona przedłużyć ustanowiony w tym artykule okres sześciu miesięcy, podczas którego musi zatwierdzić lub odrzucić przepisy krajowe.

2.2.1. Uzasadnienie z tytułu złożoności sprawy

- (52) Ze względu na badanie przedłożone przez władze Republiki Czeskiej, w którym stwierdzono, że wartość PEC/PNEC jest bardzo zbliżona do 1, konieczne jest przeprowadzenie badania przez SCHER w celu wyjaśnienia, czy faktycznie istnieje zagrożenie dla środowiska i zdrowia ludzi. Do komitetu naukowego Komisji zwracano się już w przeszłości, kiedy Austria, Finlandia i Szwecja przedłożyły podobne badania na wsparcie swoich wniosków dotyczących krajowego odstępstwa. Dlatego należy wstrzymać się z decyzją Komisji na mocy art. 95 ust. 6 akapit pierwszy do czasu wyniku tego przeglądu. W takich okolicznościach Komisja uważa, że uzasadnione jest przedłużenie okresu sześciu miesięcy, w którym ma ona zatwierdzić lub odrzucić przepisy krajowe, o dalszy okres tak, aby umożliwić przeprowadzenie dokładnej oceny i wydanie opinii przez komitet naukowy oraz wyciągnięcie odpowiednich wniosków w odniesieniu do przepisów krajowych. W tym celu konieczne jest ustanowienie okresu wpływającego w dniu 6 grudnia 2006 r.

2.2.2. Brak niebezpieczeństwa dla zdrowia ludzi

- (53) Na podstawie zastosowanych założeń i scenariuszy w sprawozdaniu Republiki Czeskiej stwierdza się, że obecnie nie ma zagrożenia dla zdrowia ludzi w związku ze stosowaniem kadmu w nawozach.
- (54) Tymczasowe tolerowane tygodniowe pobranie (PTWI) kadmu ustalone przez Światową Organizację Zdrowia (WHO) wynosi 7 µg/kg/tydzień. Ta dopuszczalna dawka odpowiada 60 µg/dzień w przypadku osoby o średniej wadze 60 kg. W Republice Czeskiej średnie dzienne pobranie kadmu przez dorosłego zostało oszacowane na 12-27 µg/dzień w 2000 r., w zależności od uwzględnionego scenariusza, co stanowi około 19 %–45 % wartości dopuszczalnej według WHO.

(55) W module charakterystyki ryzyka dla ludzi przedstawionym przez władze Republiki Czeskiej, pobrania kadmu wskazane w różnych scenariuszach zostały porównane z wartościami granicznymi zalecanymi przez WHO. Wynikiem jest tak zwany margines bezpieczeństwa (MOS). W przypadkach, kiedy margines bezpieczeństwa jest większy niż 1, badaną sytuację można uznać za źródło potencjalnego zagrożenia dla zdrowia narażonej osoby. Przy założeniach i metodologii zastosowanej w sprawozdaniu Republiki Czeskiej, które są sprawdzane przez komitet naukowy, dopuszczalna wartość MOS wynosząca 1 nie została przekroczona w żadnym ze scenariuszy narażenia, łącznie ze zbadanym górnym scenariuszem, tzn. przy założeniu, że 100 % dostarczanej żywności pochodzi z nawożonych obszarów, a zawartość kadmu jest na poziomie 90 mg/kg P₂O₅.

IV. WNIOSEK

- (56) W świetle powyższego Komisja stwierdza, że wniosek złożony Komisji przez Republikę Czeską w dniu 1 grudnia 2005 r. w celu otrzymania zezwolenia na przepisy krajowe dotyczące dopuszczalnej zawartości kadmu w nawozach jest dopuszczalny.
- (57) Jednakże ze względu na złożoność sprawy i brak dowodów świadczących o niebezpieczeństwie dla zdrowia ludzi, Komisja uważa, że uzasadnione jest przed-

łużenie okresu, o którym mowa w art. 95 ust. 6 akapit pierwszy, o dalszy okres upływający w dniu 6 grudnia 2006 r.,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Zgodnie z art. 95 ust. 6 akapit trzeci traktatu, okres, o którym mowa w pierwszym akapicie tego artykułu, na zatwierdzenie lub odrzucenie przepisów krajowych dotyczących kadmu w nawozach notyfikowanych przez Republikę Czeską w dniu 1 grudnia 2005 r. zgodnie z art. 95 ust. 4, zostaje przedłużony do dnia 6 grudnia 2006 r.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Czeskiej.

Sporządzono w Brukseli, dnia 24 maja 2006 r.

W imieniu Komisji
Günter VERHEUGEN
Wiceprzewodniczący